

Plan for cykelstier langs "den gamle landevej"

Ærø Kommune

2016

Revision 2017

VED KOMMENTARER OG SPØRGSMÅL KONTAKT:

RÅDHUSET
STATENE 2
5970 ÆRØSKØBING

TELEFON: 6352 5000
POST@ÆROEKOMMUNE.DK

RÅDGIVER	COWI
FOTOGRAF	BIRGER VILLADSEN & MAJA JOHANSEN
PROJEKTNR.	A072687
VERSION	3.0
UDGIVELSESDATO	AUGUST 2017
UDARBEJDET	KVHE
KONTROLLERET	BM
GODKENDT	BM

INDHOLD

Indledning og læsevejledning	5
Oversigtskort	6
Delprojekter	
1. Tranderup/Olde - Ærøskøbing	8
2. Søby - Leby	10
3. Leby - Bregninge	12
4. Bregninge - Vindeballe	14
5. Olde - Store Rise	16
6. Store Rise - Dunkær	18
7. Dunkær - Marstal	20
8. Plan for registrering og afmærkning af cykelruter	22
Anlægsøkonomi og prioritering	24
Demonstrationsprojekter / Puljestøtte	26

INDLEDNING OG LÆSEVEJLEDNING

Det har over en årrække været et stort ønske hos Ærø Kommune at få et overblik over hvordan de tidligere landeveisstrækninger på Ærø kan suppleres med cykelstier. Landeveisstrækningerne er det, der i denne plan benævnes "Den gamle Landevej"

Ærø kommune har en overordnet målsætning om at være blandt Danmarks førende cykelkommuner. Ærø har et godt net af cykelruter, som forløber ad mindre veje og stier, heriblandt en strækning af den nationale cykelrute 8, "Sydhavsruten".

Stort set hele øen rundt kan cyklister færdes tæt på kysten, hvilket er en optimal placering af en rekreativ forbindelse.

For at understøtte, at cyklen også bruges til de korte hverdagsture, er denne plan udarbejdet som et indledende skridt i retning af at skabe beslutningsgrundlag for anlæg af stier langs "Den gamle landevej".

Planen har en investeringsramme på op imod 50 mio kr., hvilket er ensbetydende med at den ikke realiseres over en kortere årrække. Planen er et oplæg til at komme i gang og få åbnet for en politisk diskussion med inddragelse af borgere og interessenter, forud for at der forsøges skabt grundlag for, at den første delstrækning kan anlægges.

Mulighederne for at opnå støtte til et eller flere af projekterne skal til stadighed holdes for øje. Med puljestøtte vil der være mulighed for at få projekter fremmet i den politiske proces, til gavn for kommunens indbyggere samt turisterne.

Læsevejledning

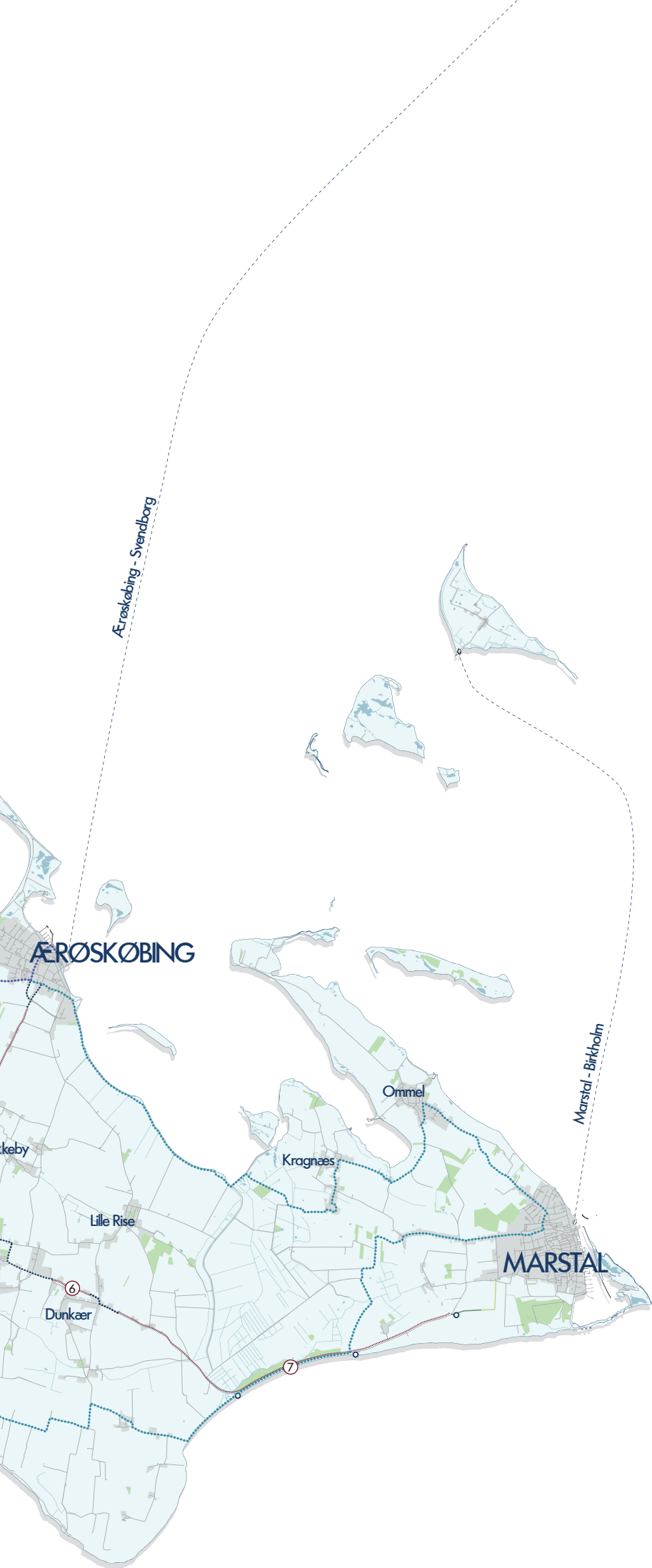
Denne plan er bygget op omkring 7 delstrækninger, som ses på opslaget side 6-7. Kortet viser desuden sammenhængen med de regionale og nationale cykelruter. Delstrækningerne er markeret med et løbenummer, som refererer til et opslag pr. delstrækning.

Hvert projektopslag består af et kortudsnit, der viser forløbet af den pågældende delstrækning samt sammenhængen til infrastrukturen i øvrigt. Desuden er der for hver delstrækning angivet en række fakta. Opslagene er suppleret med fotos til at understøtte argumentationen for delstrækningen på en visuel måde.

Anlægsøkonomien er beskrevet på side 24, og der er samtidig et oplæg til prioritering indbyrdes imellem de 7 delstrækninger.

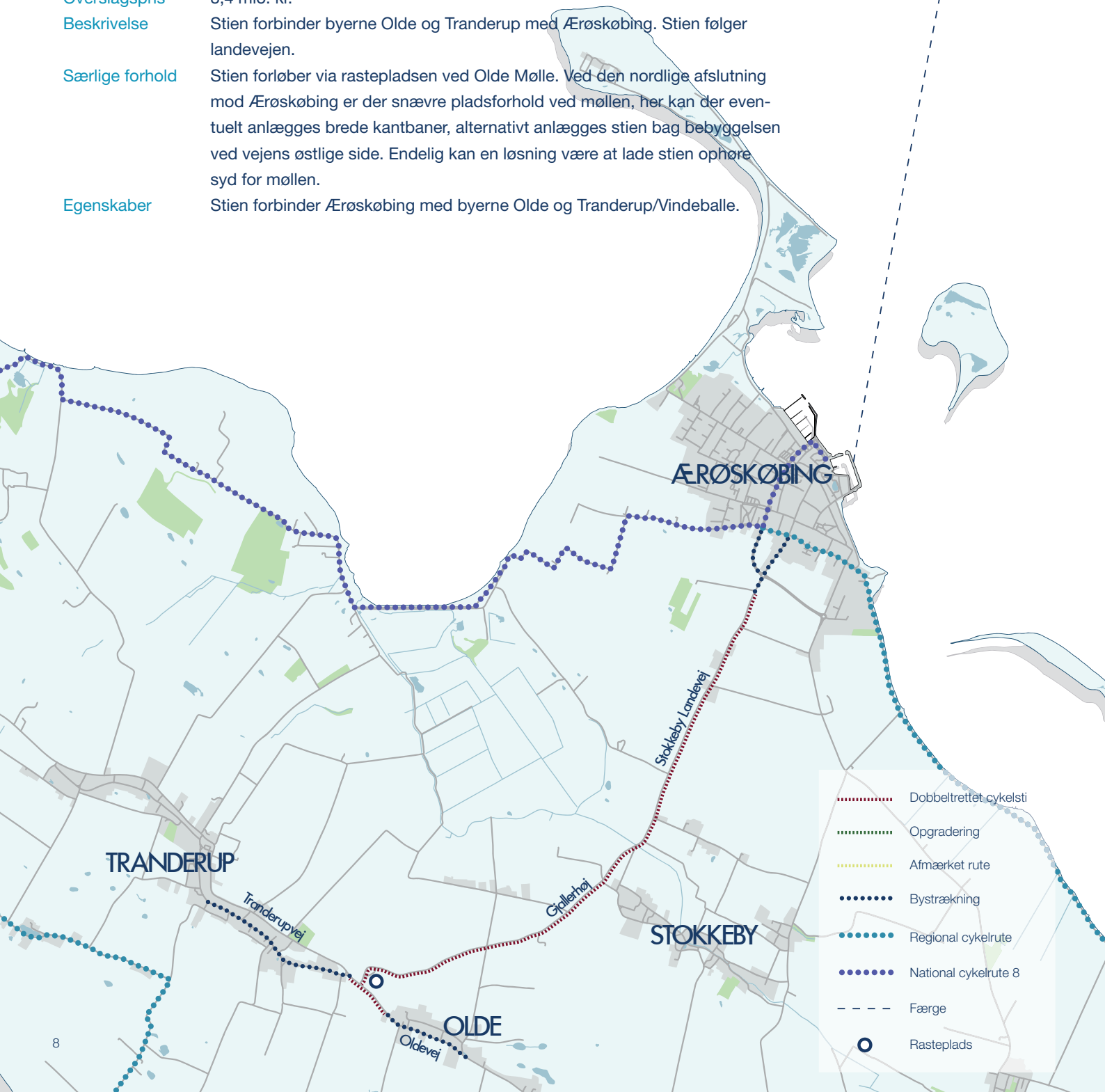
På side 26-27 er der redegjort for puljestøtteforhold, samt formuleret ønsker om at indgå i et samarbejde med eksterne parter om at gennemføre udvalgte delstrækninger som demonstrationsprojekter.

1. TRANDERUP/OLDE - ÆRØSKØBING

Strækning	Tranderup/Olde-Ærøskøbing
Stitype	Dobbeltrettet sti
Bredde	2,5 m belagt, rabatter á 0,5 m
Længde	3,8 km
Placering	Bag vejgrøft østlige side langs Stokkeby Landevej/Gjallerhøj mm, bag vejgrøft sydlige side langs Tranderupvej/Oldevej
Overslagspris	8,4 mio. kr.
Beskrivelse	Stien forbinder byerne Olde og Tranderup med Ærøskøbing. Stien følger landevejen.
Særlige forhold	Stien forløber via rasteplassen ved Olde Mølle. Ved den nordlige afslutning mod Ærøskøbing er der snævre pladsforhold ved møllen, her kan der eventuelt anlægges brede kantbaner, alternativt anlægges stien bag bebyggelsen ved vejens østlige side. Endelig kan en løsning være at lade stien ophøre syd for møllen.
Egenskaber	Stien forbinder Ærøskøbing med byerne Olde og Tranderup/Vindeballe.

◀ Rastepladsen ved Olde Mølle. Her udnyttes rastepladsen til at undgå anlæg langs landevejen. Stien føres ad eksisterende kørearealer imellem de to adgange til landevejen. Cyklister har herved en naturlig lejlighed til at udnytte faciliteterne og nyde den fantastiske udsigt mod syd og nord.

▶ Ærøskøbing Bymølle ligger umiddelbart syd for Ærøskøbing. Her er der en strækning, hvor der er stejle skråninger og smalle rabatter. Dette medfører, at stien skal passere enten bagom eksisterende bygninger på den ene eller anden side af vejen, eller afsluttes syd for møllen.

◀ Bytavlen ved Ærøskøbing er placeret nord for møllen, lige før rundkørslen. Hvis stien føres forbi møllen, vil det være oplagt at føre den helt frem til rundkørslen.

2. SØBY - LEBY

Strækning
Sti type
Bredde
Længde
Placering
Overslagspris
Beskrivelse
Særlige forhold
Egenskaber

Søby - Leby
Dobbeltrettet sti
2,5 m belagt, rabatter á 0,5 m
2,6 km
Bag vejgrøft
5,9 mio. kr.
Stien placeres langs landevejens sydside
Ved Søbygård skal vejdæmningen udvides langs sydsiden for at få plads til stien, da terrænet her er for lavt til, at stien kan følge terrænet
Stien forbinder Søby og Leby via Søbygård

◀ Stien har sit udgangspunkt her omkring bytavlen i vejens højre (sydlige) side. Den præcise placering af startpunktet er ikke besluttet.

Ved Leby starter stien også ved bytavlen, i fotoets venstre side. Det er som udgangspunkt generelt forudsat, at der ikke anlægges midterhelle ved stiens start.

◀ Ved Søbygård er der store terrænmæssige udfordringer. Vejen ligger på en smal dæmning med det vandfyldte voldanlæg ind imod Søbygård i fotoets højre side og en høj påfyldningsdæmning i fotoets venstre side. Her er der påregnet opfyldning langs dæmningen, for at stien ikke skal følge terrænet og herved komme til at ligge meget lavt i et vådt område, for herefter at skulle stige kraftigt for at komme til at følge landevejen igen. Ved at holde stien i vejniveau sikres også umiddelbar forbindelse til rasteplassen på vejens modsatte side samt hele området omkring Søbygård.

3. LEBY - BREGNINGE

◀ Stien får sit udgangspunkt ved bytavlen og vil ligge i fotoets venstre side bag vejgrøften.

I Leby afsluttes stien enten ved bytavlen eller lidt længere fremme ved sidevejen i højre side på fotoet. ▶

4. BREGNINGE - VINDEBALLE

Strækning
Sti type
Bredde
Længde
Placering
Overslagspris
Beskrivelse
Særlige forhold
Egenskaber

Bregning-Vindeballe

Dobbeltrettet sti

2,5 m belagt, rabatter á 0,5 m

1,5 km

Bag vejgrøft

3,3 mio. kr.

Stien placeres langs landevejens sydside

Ved Vindeballe tilsluttes til Sletagervej, og stiruten fortsætter igennem Vindeballe/Tranderup på Vindeballegade/Tranderupgade

Stien forbinder Bregninge med Vindeballe/Tranderup

BREGNINGE

Vesterløkke

VINDEBALLE

- Dobbeltrettet cykelsti
- Opgradering
- Afmærket rute
- Bystrækning
- Regional cykelrute
- National cykelrute 8
- Færge
- Rasteplads

◀ Ved Bregninge ligger stien i fotoets højre side svarende til vejens sydlige side.

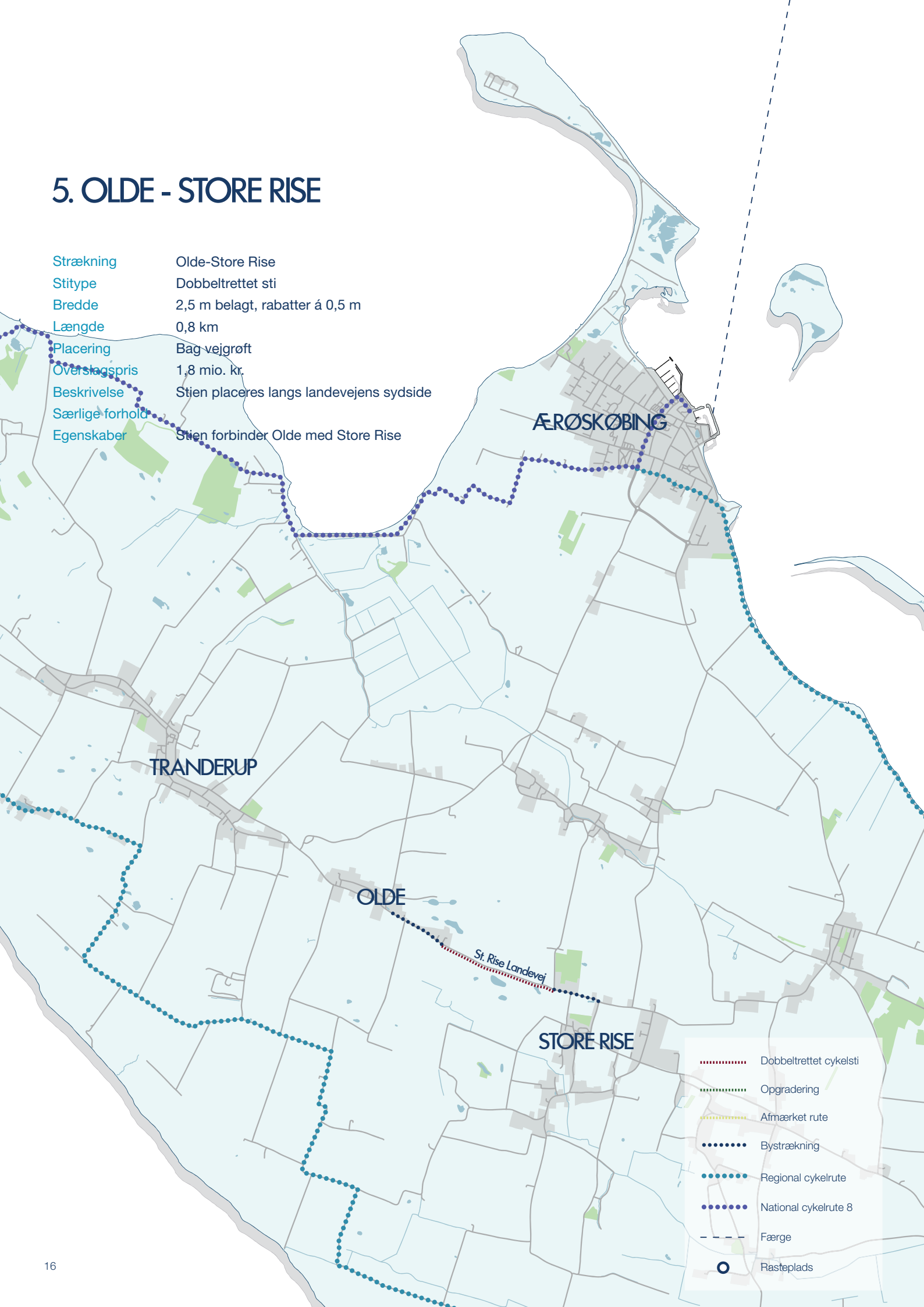
Vest for Vindeballe kan stien få forbindelse til Sletagervej, og herfra vil stien forløbe langs med det levende hegn i fotoets højre side. Landevejen ligger bag hegnet. Stien vil på en længere strækning forløbe i et "rum" afgrænset af tætte hegn på begge sider.

◀ Her ses landevejen på den samme strækning, med bytavlen i baggrunden. Stien vil ligge til venstre på fotoet bag hegnet.

5. OLDE - STORE RISE

Strækning	Olde-Store Rise
Sti type	Dobbeltrettet sti
Bredde	2,5 m belagt, rabatter á 0,5 m
Længde	0,8 km
Placering	Bag vejgrøft
Øverslagspris	1,8 mio. kr.
Beskrivelse	Stien placeres langs landevejens sydside
Særlige forhold	
Egenskaber	Stien forbinder Olde med Store Rise

- Dobbeltrettet cykelsti
- Opgradering
- Afmærket rute
- Bystrækning
- Regional cykelrute
- National cykelrute 8
- - - Færge
- Rasteplads

- ◀ En kort delstrækning på ca. 800 m forbinder Olde og Store Rise. Her vil stien blive koblet til landevejen lige omkring bytavlens placering. Stien vil ligge til venstre på fotoet.

6. STORE RISE - DUNKÆR

Strækning

Sti type

Bredde

Længde

Placering

Overbudspris

Beskrivelse

Særlige forhold

Egenskaber

Store Rise - Dunkær

Dobbeltrettet sti

2,5 m belagt, rabatter a 0,5 m

0,5 km

Bag vejgrøft

1,1 mio. kr.

Stien placeres langs landevejens sydside

Strækningen er skiltet med lokal 60 km/t begrænsning

Stien forbinder Store Rise med Dunkær

STOKKEBY

STORE RISE

DUNKÆR

Dunkærvej

- Dobbeltrettet cykelsti
- Opgradering
- Afmærket rute
- Bystrækning
- Regional cykelrute
- National cykelrute 8
- Færge
- Rasteplads

Store Rise og Dunkær er forbundet via Dunkærvej, en strækning på kun 500 m. med en lokal hastighedsgrænse på 60 km/t. Stien forløber langs landevejens sydside, til venstre på fotoet.

7. DUNKÆR - MARSTAL

Strækning

Dunkær-Marstal

Sti type

Dobbeltrettet sti

Bredde

2,5 m belagt, rabatter á 0,5 m

Længde

6,7 km

Placering

Bag vejgrøft

Overslagspris

Projektet er under skitseprojektering

Beskrivelse

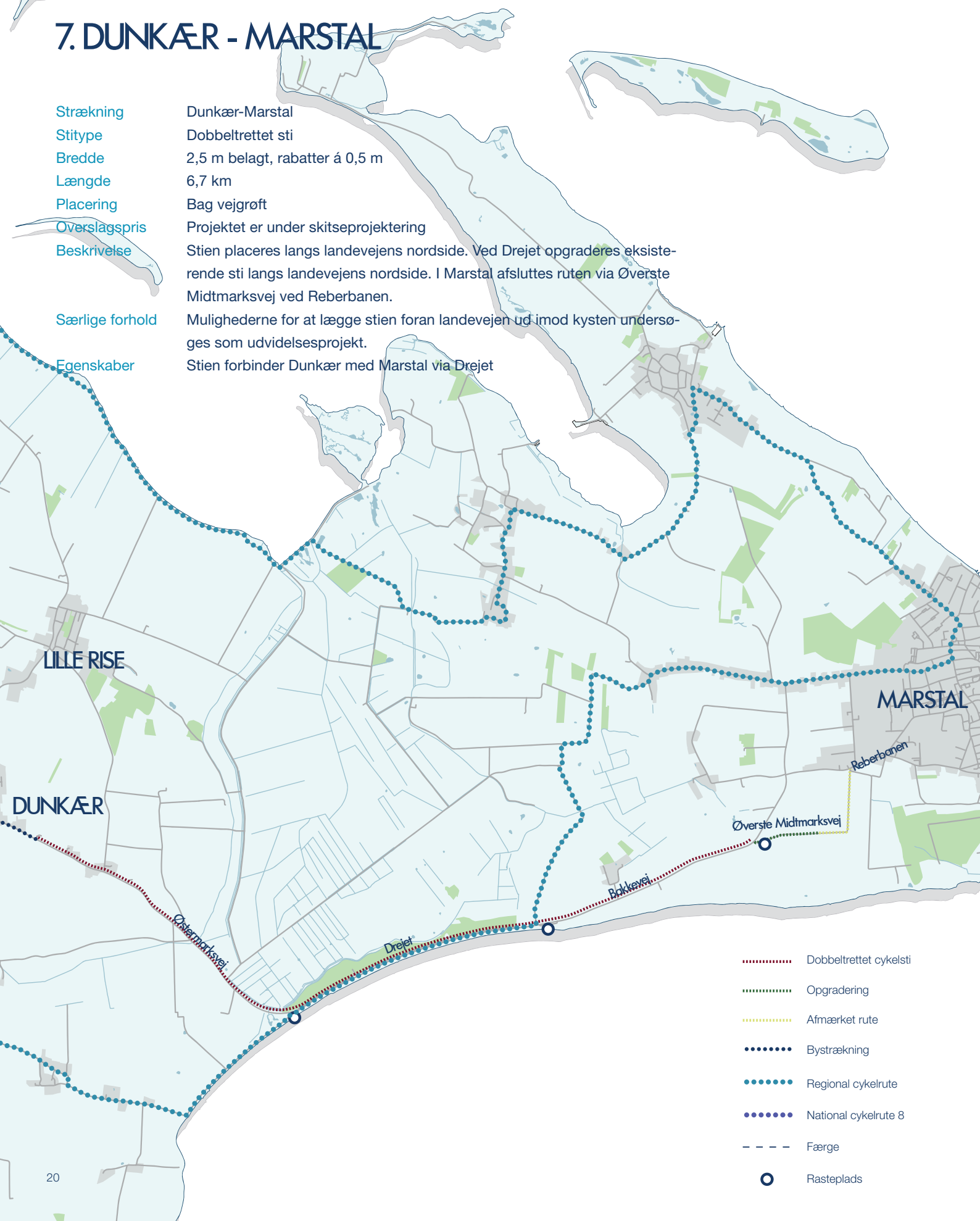
Stien placeres langs landevejens nordside. Ved Drejet opgraderes eksisterende sti langs landevejens nordside. I Marstal afsluttes ruten via Øverste Midtmarksvej ved Reberbanen.

Særlige forhold

Mulighederne for at lægge stien foran landevejen ud imod kysten undersøges som udvidelsesprojekt.

Egenskaber

Stien forbinder Dunkær med Marstal via Drejet

..... Dobbeltrettet cykelsti

..... Opgradering

..... Afmærket rute

..... Bystrækning

..... Regional cykelrute

..... National cykelrute 8

--- Færge

○ Rasteplads

◀ Langs med Drejet ligger landevejen tæt på kysten med et forareal med varierende bredde og beskaffenhed.

Den eksisterende grussti ligger bag landevejen og omkring 1 m lavere end denne. Forslaget i planen er som udgangspunkt at opgradere stien til samme standard som de øvrige delstrækninger. På side 26 er der beskrevet et nyt koncept for stianlæg på strækningen.

◀ Ruten afsluttes ved Øverste Midtmarksvejs tilslutning til Reberbanen i Marstal. Fotoet viser Øverste Midtmarksvej umiddelbart før tilslutningen.

8. ENSARTET AFMÆRKNING AF RUTER OG RUNDTURE

Etablering af cykelstier langs landevejen, er et element i Ærø Kommunes samlede satsning på bedre stier og ruter på Ærø. Tidligere projekter tæller f.eks. Ejnars sti og Nevrestien. Ruter som den nationale rute 8 og regionale ruter 91-92 føres primært ad eksisterende mindre veje.

I planlægningen af de eksisterende hovedruter – den nationale rute 8 og de regionale ruter 91 og 92, har man vægtet det rekreative og muligheden for at opleve det Ærøske landskab. Nyere ruter som Nevrestien, har skabt en bedre forbindelse mellem Ærøskøbing og Marstal, og samtidig gjort det muligt for turisterne at køre langs vandet. Ejnars sti, har øget de rekreative muligheder omkring Ærøskøbing, ved at give ekstra mulighed for en gå- eller cykeltur omkring byen.

Ved at anlægge cykelstier langs landevejene prioriterer man den korteste afstand mellem landsbyerne. Dermed vægtes det at skabe større trafikssikkerhed for de, der bruger cyklen som transportmiddel.

For at få mest ud af Ærø Kommunes investeringer i stier, er det vigtigt at udnytte mulighederne for at skabe sammenhænge mellem de forskellige stier og ruter. F.eks. giver ruten Tranderup/Olde - Ærøskøbing en forbindelse mellem den regionale rute langs kysten og landevejen. Ved at inddrage de mindre veje mellem Tranderup / Vindeballe og f.eks. Voderup eller Tranderupdal, bliver det til en tværgående rute, der forbinder de to regionale ruter langs kysten. Der arbejdes også for at gøre ruterne fra cykelløbet Ærø Rundt, til et permanent tilbud til turister og andre gæster, der ønsker en cykelrute, der kun går på asfalt.

Formålet er at:

- › Afdække mulighederne for alternative ruter
- › Inddele stierne i et hierarki, der gør det muligt for brugerne at afkode hvilke stier "der er gode til hvad"
- › Fastlægge en standard for afmærkning, der supplerer "Håndbog, vejvisning på cykel-, ride- og vandrerruter, 2013". Afmærkningen skal gøre det let for øens gæster at afkode "hvilke stier der er gode til hvad".
- › Give et overblik over de udgifter, der er forbundet med opgradering af den eksisterende skiltning.

Plan for registrering og afmærkning af cykelruter, vil kunne give et samlet overblik og løft at stierne på Ærø, uanset om projekterne langs landevejen gennemføres eller ej. Kommunen har anslået prisen til 100.000 kr.

Afmærkning af cykelruter

Kombinationen af hovedruterne, der er godt kendt blandt turisterne, og de mindre kendte stiforløb, kræver at skiltningen både viser, de store ruter, og tydeligt viser, hvornår der er tale om en mindre rute. De seneste år, er der sket en gentænkning og udskiftning af skiltene efter følgende principper:

Hvor der er plads til nye skilte, sættes skiltene op efter samme standard som for rute 8.

Stirutetavler:

Bredde 30 cm.

Cykelsymbol – vendes efter retning.

Evt. rutenummer

Navn på ruten.

Suppleres evt. med pil som undertavle. Også i bredde 30.

Stipilvejviser:

Stipilvejviser der viser til forskellige destinationer laves i højde 11 eller 12 cm.

Længden afvejes efter hvad der skal stå på skiltet, og hvor meget plads, der er hvor skiltet skal sættes op.

Det anbefales, at der ikke laves længere skilte end 90 cm.

Cykelsymbol ved roden, rutenummer og navn i pilens retning.

Anden cykelruteskiltning:

Der er flere steder på øen, hvor der er dårligt plads til cykelruteskiltning. Det er f.eks. hvor der i forvejen er mange standere, eller hvor der er mange kabler mv. i jorden, som gør det svært at sætte nye standere ned. Her opsættes skilte så vidt muligt på eksisterende standere.

Det betyder at skiltestørrelsen tilpasses de eksisterende standere. Hvis opsætning af cykelruteskilt kræver, at der opsættes en ny stander, udskiftes skiltene så alle har samme højde.

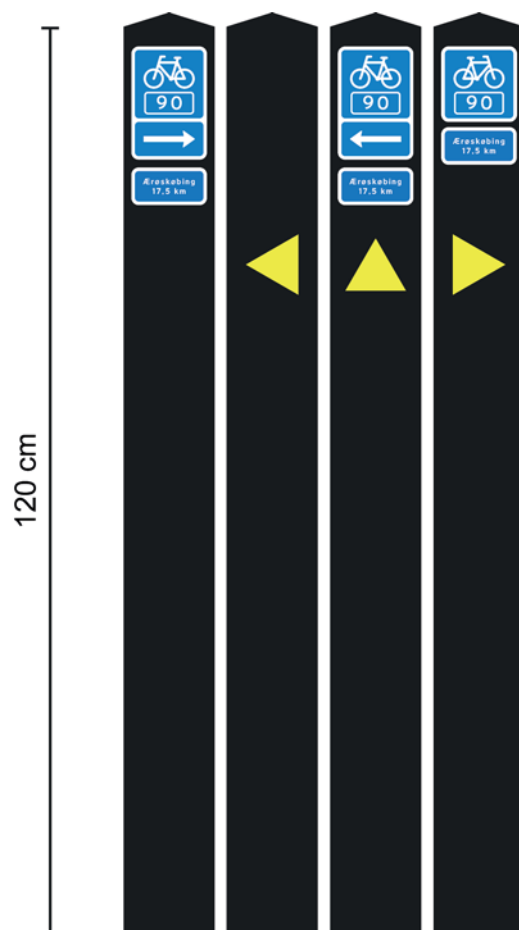
I byerne hvor der er max. 50 km/t eller lavere skal skiltene være 23,5 cm høje.

Uden for byerne eller hvor hastighedsbegrænsningen er over 50 km/t bruges skilte med højden 33,5 cm.

På et cykelruteskilt, kan der henvises til forskellige ruter.

Eksempel på stirutetavle og stipilevejvisere for N8

12 cm

Principper for skiltning i 1:100

12 cm

Skitsen viser de fire sider på en kvadratisk stander

ANLÆGSØKONOMI OG PRIORITERING

Alle delstrækninger er i princippet ens opbygget, ud fra et princip om at holde omkostningerne lave samtidig med at der tilbydes brugerne en sikker og tryk oplevelse. Stierne er lagt bag vejgrøften, det vil sige, at de ligger på arealer, som er i privat eje. Visse steder vil der være huse og andre forhindringer, der medfører, at stien skal føres væk fra vejen, eller at der findes en lokal løsning på en kortere strækning. Disse detaljerede forhold er der ikke taget stilling til på dette stadie af planlægningen.

Prioritering indbyrdes imellem de 7 delstrækninger kan være afhængig af mange faktorer, heriblandt data for trafik og uheld, antal cyklister, mulighed for støtte samt lokale ønsker og forhold.

Anlægsøkonomien er beregnet på grundlag af en 2,50 m bred asfalteret dobbeltrettet cykelsti med 2 x 0,5 m brede rabatter. Stien ligger langs landevejen, dog i eget trace, så den i princippet følger eksisterende terræn.

Anlægsøkonomien er beregnet på prisniveau januar 2016.

Samlet oversigt over anlægsøkonomien

Strækning nr.	Navn	Længde i km	Enhedspris i mio. kr./km	Evt. tillæg	Samlet pris i mio. kr.	Forslag til prioritering
1	Tranderup/Olde - Ærøskøbing	3,8	2,2		8,4	4
2	Søby-Leby	2,6	2,2	0,16*	5,9	7
3	Leby-Bregninge	1,9	2,2		4,2	6
4	Bregninge-Vindeballe	1,5	2,2		3,3	5
5	Olde-Store Rise	0,8	2,2		1,8	3
6	Store Rise-Dunkær	0,5	2,2		1,1	2
7	Dunkær-Marstal				**	1
8	Plan for registrering og afmærkning af cykelruter				0,1	

*) Tillæg dækker ekstra jordarbejde ved Søbygård.

**) Skitseprojekt er under udarbejdelse.

Fotoet viser en nyanlagt sti nord for Aabenraa ved Haderslevvej. Denne anlægstype modsvarer den type der ligger til grund for anlægsoverslagspriserne på Ærø. Enhedspriserne er beregnet på grundlag af regnskabet for blandt andet denne sti. Stien er anlagt i 2015.

DEMONSTRATIONSPROJEKTER

Ærø Kommune vil gerne samarbejde med eksterne udviklere om at gøre delstrækninger af stisystemet langs “den gamle landevej” til demonstrationsprojekter. Følgende er blot eksempler til inspiration.

Permeabel stibelægning

For at mindske belastningen på de eksisterende afvandingsystemer (typisk vejgrøfter) vil kommunen gerne afprøve nye typer af permeable belægninger.

Belysning og refleksmarkering

Stier uden for byerne er gode og bekvemme i dagslys, men i de mørke timer kan det være vanskeligt at orientere sig som cyklist, selv om cyklen er monteret med lovpligtigt lys.

Stierne er markeret med stiptet midtlinje i standardudførelse.

Som udgangspunkt er der ikke forudsat etableret stibelysning, men kommunen medvirker gerne ved afprøvning af belysning, markering med LED i kørebanen eller nye typer af refleksmarkering for at gøre stierne mere anvendelige i alle døgnets timer.

Billige anlægsmetoder

For at gøre det muligt at etablere flere kilometer cykelsti kan det være en mulighed at anlægge visse af delstrækningerne i en billigere/lettere standard, hvilket kommunen er åben for at afprøve. Kommunen vil indhente erfaringer fra kommuner, der har afprøvet forskellige anlægsstandarder.

Nyt koncept ved Drejet

Strækningen på ca. 1,5 km langs med Drejet er som udgangspunkt forudsat opgraderet i standard med sin nuværende placering modsat kysten.

Kommunen ser dog også mulighed for at etablere en sti på kystsiden af vejen, hvilket vil gøre brugeroplevelsen meget bedre.

Arealet imellem vejen og kysten er af varierende bredde og standard, og der er opsat autoværn langs med kørebanen.

Idet arealet har en større sidehældning, end det vil være acceptabelt for en cykelsti, vil der være en udfordring i at udvikle en løsning, som bearbejder dette forhold samtidig med problematikken med autoværn samt adgangen til stranden og opholdsarealer langs denne.

PULJESTØTTE

Ærø Kommune er åben for at søge puljestøtte til etablering af delstrækninger, idet puljestøtte kan være med til at fremme den politiske proces og prioritering.

Det samlede anlægsprogram nærmer sig 50 mio. kr. hvilket det er urealistisk at gennemføre inden for rammerne af kommunens budget.

Puljestøtte er derfor afgørende for en passende fremdrift i etablering af stierne som er præsenteret i denne plan. Kommunen holder sig til stadighed orienteret om mulighederne for støtte via puljer.

Nærværende plan er en del af grundlaget for at kunne søge om midler fra puljer. Enkeltprojekter vil kunne bearbejdes til et mere detaljeret niveau, afhængigt af konkrete puljers sigte og krav.

